

Dokumentnamn
YTTRANDE

Datum
2025-11-10

Vårt diarienummer
1.1.3-2025-07337
GD-2025-215
Ert diarienummer
Ju2025/01012

Mottagare
Regeringskansliet
Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Ökat informationsutbyte mellan myndigheter (SOU 2025:45)

Vetenskapsrådet har granskat utredningens förslag utifrån sitt uppdrag att ge stöd till grundläggande forskning av högsta vetenskapliga kvalitet inom samtliga vetenskapsområden samt de särskilda uppgifter som myndigheten har i sin roll som forskningsfinansierare och forskningspolitisk rådgivare och som ansvarig för kommunikationssystemet Swedish University Computer Network.

Sammanfattning

Vetenskapsrådet välkomnar generellt förslag som bidrar till ökad enhetlighet i utformningen av författningar som kompletterar EU:s allmänna dataskyddsförordning och förslag som bidrar till ökad tydlighet kring hur sådana kompletterande bestämmelser förhåller sig till bestämmelserna i offentlighet- och sekretesslagen.

Vetenskapsrådet saknar dock forskningsperspektivet i utredningens förslag, både hur förslagen kommer att påverka offentlig forskningsverksamhet men även om och hur förslagen kan komma att påverka förtroendet för forskningen. Vetenskapsrådet kan därmed inte tillstyrka utredningens förslag i dagsläget i de delar som omfattar offentliga forskningsaktörer.

Vetenskapsrådet anser att såväl behoven av förslagen och deras konsekvenser för offentliga forskningsaktörer och forskningen behöver analyseras närmare i det kommande lagstiftningsarbetet.

Skälen för Vetenskapsrådets ställningstaganden

Rubrikstrukturen nedan refererar till betänkandets struktur och disposition.

4.8.1 Det kartlagda behovet av att på eget initiativ kunna lämna uppgifter till en annan myndighet

Utredningens kartläggning av behoven som redogörs för i kapitel 4 tycks främst omfatta myndigheter som har till uppgift att ägna sig åt myndighetsutövning gentemot enskilda och inkluderar således inte offentliga

verksamheter som bedriver forskning. Detta trots att de förslag som ska möjliggöra för ett utökad informationsutbyte mellan myndigheter är generella och därmed även kommer att inkludera offentliga forskningsaktörer.

Vetenskapsrådet efterfrågar i denna del en kartläggning av behoven för offentliga forskningsaktörer att på eget initiativ lämna ut uppgifter till andra myndigheter som inte är sekretessbelagda, som utredningen föreslår.

4.8.2 Befintlig reglering behöver förtydligas och 4.8.5 5 En ny generell bestämmelse om utlämnande av uppgifter som inte är sekretessbelagda

Utredningen bedömer att det behöver förtydligas att det är tillåtet för en myndighet att på eget initiativ till en annan myndighet lämna ut uppgifter som träffas av en sekretessbrytande bestämmelse i offentlighets- och sekretesslagen. Samtidigt framhåller utredningen att det rent rättsligt inte är behövligt med någon förändring av befintlig reglering för att möjliggöra utlämnande på eget initiativ i dessa situationer men att regleringen inte är tillräckligt tydlig i detta avseende.

Utredningen föreslår vidare att en ny bestämmelse som slår fast att en myndighet ska få lämna ut en uppgift till en annan myndighet utan en begäran, om uppgiften inte är sekretessbelagd och utlämnandet *kan antas vara av betydelse* för att den utlämnande eller den mottagande myndigheten ska kunna fullgöra sin författningsreglerade verksamhet.

Hur den föreslagna bestämmelsen i praktiken kommer att påverka uppgifter som samlats in eller behandlas i forskningsverksamheter är svår att överblicka, i synnerhet då behovsanalysen inte främst bygger på den typen av verksamheter.

Utredningen framhåller att det faller utanför dess uppdrag att överväga eventuella behov av förändringar av offentlighets- och sekretesslagen som kan vara påkallade av utredningens förslag om förändringar av den kompletterande dataskyddsregleringen (avsnitt 5.4.7). Med anledning av de förslag som utredningen lägger fram i syfte att möjliggöra för ett utökad informationsutbyte anser Vetenskapsrådet dock att det kan finnas skäl att se över befintliga regler om sekretess.

I detta sammanhang vill Vetenskapsrådet betona vikten av förtroendet för forskningen som bygger på att människor vill dela med sig av sina uppgifter och att uppgifterna sedan inte används på ett sådant sätt som skadar förtroendet och viljan att delta i forskning.

Vetenskapsrådet anser därför att dessa frågor bör analyseras och utredas närmare i det kommande lagstiftningsarbetet med utgångspunkt att forskningen inte ska påverkas negativt av de nya förslagen.

Yttrandet har beslutats av ställföreträdande generaldirektören Maria Thuveson efter föredragning av arkivarien Anton Berg. Vid den slutliga handläggningen har även juristen Henriette Wejdmark och chefsjuristen Victoria Söderqvist deltagit.

Maria Thuveson
Ställföreträdande generaldirektör

Anton Berg
Arkivarie

Kopia

Ju.L6@regeringskansliet.se

Utbildningsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Myndighetshandläggare:

Katarina.nordqvist@regeringskansliet.se

Per-erik.yngwe@regeringskansliet.se